

а кога то обѣма и повѣстувала дѣла та одного самого народа, чловека, мѣстно или повремено нѣкое си събытие и проч., тогава ся назовава частна повѣстность.

Источници Повѣстности.

Първи и най-стари источники повѣстности были сж: живи тѣ попрѣданыя, кои то ся сж съхранявали и придавали въ приказки, пѣсны и пословицы отъ рода въ родѣ, и кои до днѣсь юште сжшществувать въ многы народы.

Послѣ идхть остатки тѣ отъ стары зданья и окопы по повѣрхности и по вѣтрѣшности земли; остатки отъ издѣлья: мѣдны, желѣзны, сребрны, златны, костяны, каменны, гниляны (прѣстены) и друг.; разнovidни тѣ начертаныя по разны прѣдмѣты, кои то сж и начало то писменности. А кога то вѣкы писменность та е почижала да ся гавѣва и усъвършенствува, тогава и повѣстность та е почижала да ся записва постѣпено по-съвършено.

Нѣ въ такова положение на подобны источники, разумѣва ся, повѣстность та не е могла да бѣди истинна по сичкѣмъ тѣмъ обширность на първы тѣ и стары тѣ сказанья и записки; зашто то тамъ ся сж ввели басни и измышленыя такива, кои никакъ нѣсж сжшществували; а най-паче отъ разнoвременны тѣ жрыцы и попове, кои най-много лъжовны работы сж измыслили и държали сж народы тѣ въ тѣмнотѣ и невѣжество, да бы могли да ги владѣхть и да живѣхть отъ труда и отъ пота имъ.

Тии сж искали да прѣдставхть себе си нѣшто повѣчъ и друго отъ чловецы т. е. чи тии познахть нѣкаквы си извънестественны силы, а то сичко е ставало съ открьтие то на нѣкои си природны тайны, кои то простый народъ не е знаилъ, и приѣмалъ ги и вѣрвалъ ги за извънестественны, открываемы жрыцамъ отъ едно или отъ много невидимы и всеилны сжшщества или богове, съ кои то ушь жрыцы тѣ имали сношения и имъ ги казвали! Такива нѣшта видимъ и до днѣсь въ многы вѣройсповѣданыя на многы народы.

Освѣнь тыя, заблѣжденыя та кои ся сж ввели отъ самы тѣмъ учены, писавши по разны убѣжденыя, какъ то н. п. мысль та коя то е толкова владала въ хрѣстианскы тѣ народы, чи Еврѣи тѣ сж первый показившь ся на свѣта и избраный отъ Бога народъ, чи тѣхный языкъ е *на кого то е Богъ говорилъ Адаму*, и чи отъ него сж произишли сички тѣ други языцы и други много подобны неосновни работы. За стари тѣмъ Гръцы што ся е мыслило чи тии сж първи тѣмъ въ Европѣ и чи тѣхный языкъ е първобытенъ языкъ и др., тии сички сж нанесли едно голѣмо заблѣждение въ писанѣмъ тѣмъ всемирнѣмъ повѣстность. За това днѣшна та наука и искусство ся е занимало и занимава ся непрѣстанно да отдѣли и очисти повѣстность тѣмъ отъ тыя не-